PROTECȚIA DATELOR CU CARACTER PERSONAL ÎN DOMENIUL ONLINE

Elena MUSTEAȚĂ

La protection du droit à la vie a toujours été un objectif clé d'une société démocratique. Le droit à la vie est garantie dans un certain nombre de documents internationaux qui présentent un intérêt national particulier pour tous les États.

Protecția dreptului la viață și a tuturor obiectivelor este elementul-cheie pentru o societate democratică. Viața privată poate fi asemănătoare cu anonimatul, voința de a nu mai fi viață publică. Progresele rapide înregistrate în domeniul tehnologiilor informației și comunicațiilor ne permit să lucrăm mai eficient și ne facilitează existența zilnică. Dar, totodată, ele deschid ușa la tot felul de abuzuri. Tehnologiile informației și comunicațiilor au evoluat rapid, oferind multe oportunități și beneficii. Utilizarea calculatorului și a internetului permite companiilor, dar și autorităților publice, să garanteze un serviciu mai bun și să facă mai ușoară viața de zi cu zi. Pe de altă parte, nu trece nicio zi fără ca datele noastre personale să fie divulgate sau transmise cuiva [1].

Văzută izolat, fiecare bucată de informație personală din viața noastră de zi cu zi nu este neapărat grăitoare în ceea ce privește viața privată. Puse însă în legătură unele cu celelalte, toate aceste informații duc la crearea unor portrete ale personalității, iar aceste biografii digitale cresc gradul nostru de vulnerabilitate în raport cu o varietate de pericole.

Dreptul la viața privată și dreptul la protecția datelor cu caracter personal au devenit două dintre cele mai importante drepturi fundamentale ale societății moderne. Dezvoltările din domeniul vieții private necesită un cadrul legal și politic inovativ care poate asigura că implicațiile tehnologice sunt corect înțelese și prin urmare reglementate corespunzător.

Pe plan european, și nu numai, dreptul la viața privată este un drept fundamental, recunoscut în numeroase instrumente juridice și de către toate instanțele. Așa cum și este cunoscut, dezvoltarea dreptului la protecția datelor cu caracter personal a avut loc treptat.

Analizând datele cu caracter informațional și cum se diferențiază ele de simplele informații, putem deduce faptul că datele cu caracter personal reprezintă orice informație referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă.

Protecția eficientă a vieții private presupune o „arhitectură" juridică care să reglementeze felul în care informațiile pot fi colectate și utilizate.

Apropierea semnificativă a Republicii Moldova de Uniunea Europeană sub aspect economic, politic, cultural și instituțional joacă un rol aparte în dezvoltarea statului de drept, dat fiind faptul că Uniunea Europeană reprezintă un punct de reper și un simbol de dezvoltare pentru țara noastră. Astfel, drept exemplu pentru dezvoltarea, actualizarea și restructurarea normelor naționale privind protecția datelor cu caracter personal va sta noul Regulament privind Protecția Datelor cu Caracter Personal [3].

Pornind de la ideea globalizării tehnologiilor informațional-comunicaționale și rolul pe care acesta îl joacă în viața oamenilor, instituția protecției datelor cu caracter personal este de neînlocuit pentru dirijarea normelor de conduită în acest mediu.

Prin esența sa, dreptul la protecția datelor cu caracter personal urmează să asigure un nivel ridicat de protecție și securitate societății

și datelor ei personale, mai cu seamă viața privată a individului care poate suferi în urma prelucrărilor necorespunzătoare. Subiecții acestei instituții din neștiință pot fi supuși unor riscuri majore, cum ar fi atentarea la viața privată, distrugerea imaginii personale, utilizarea datelor personale în diverse infracțiuni etc. Astfel, se demonstrează importanța dreptului protecției datelor cu caracter personal și interesul major pe care acesta îl trezește cetățenilor [4].

Un stat ce tinde a fi democratic va oferi o maximă protecție cetățenilor săi din perspectiva tuturor aspectelor și a valorilor. Procesul democratic este ancorat pe modernizarea Republicii Moldova și reprezintă principalul obiectiv al societății noastre.

De la proclamarea independenței, Republica Moldova a întreprins pași vitali în direcția instituirii și punerii în aplicare a unor reforme importante de democratizare, inclusiv prin asumarea unui angajament politic de reforme în toate domeniile, care continuă să abordeze nevoile cetățenilor prin metode democratice și colaborative.

Legea privind protecția datelor cu caracter personal din RM a fost un proiect îndelungat și mult dorit, până la finalitatea acestuia având loc un șir de negocieri, consultări, dezbateri. Ca într-un final acesta să ajungă la rezultatul dorit.

Republica Moldova tinzând spre o integrare cu Uniunea Europeană a dat ființă unui proiect denumit „TWINNING – Consolidarea Capacităților Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova". În urma realizării acestui proiect e necesar a fi armonizată legislația națională a Republicii Moldova în domeniul protecției datelor cu cadrul și standardele legale ale Uniunii Europene, să se consolideze capacitățile CNPDCP, să crească gradul de sensibilizare a legislației privind protecția datelor între persoanele vizate, controlorii de date și procesatorii de date [5].

Este evident faptul că odată cu implementarea GDPR în statele membre ale UE, acesta se reflectă și asupra celorlalte state care nu sunt membre UE, dar care se află în situații de prelucrare a datelor cu caracter personal legate de monitorizarea subiecților de date, în măsura în care comportamentul acestora are loc în cadrul UE.

Dreptul la viața privată este expres prevăzut în Constituția Republicii Moldova, prin consacrarea sa în art. 28 care prevede că

„Statul respectă şi ocroteşte viaţa intimă, familială şi privată”. Prin intermediul acestei norme deducem faptul că acestea includ şi dreptul la protecţia datelor cu caracter personal.

Concluzionând cele expuse, vom merge pe ideea că reglementarea protecţiei datelor cu caracter personal trebuie să fie privită ca un tot întreg, deoarece acesta prevede reglementarea societăţii informaţionale, domeniu nou pentru noi, dar deja în care au fost comise un număr mare de infracţiuni ajungând până la cele cibernetice de nivel mondial.

Văzută sub o altă formă, instituţia protecţiei datelor cu caracter personal se califică ca fiind o activitate destul de complexă ce presupune asumarea unor responsabilităţi semnificative şi exercitarea de drepturi şi obligaţii de către subiecţii activităţii, în aşa fel încât acest drept să fie sesizat de către toţi indivizii.

Referinţe:

1. NEGRU, B., NEGRU A. *Teoria Generală a Dreptului*. Chişinău: Bons Offices, 2006.
2. MOCANU, V. *Dimensiunea juridică a protecţiei datelor cu caracter personal*/ Teză de doctor. Chişinău, 2012, p.56.
3. Raport de evaluare a implementării Legii Strategiei şi Planului de acţiuni cu privire la protecţia datelor cu caracter personal, iulie 2016.
4. Ghidul OCDE privind protecţia datelor cu caracter personal. http://www.oecd.org/sti/ieconomy/oecdguidelinesontheprotectionofprivacyandtransborderflowsofpersonaldata.htm

PROIECTUL TWINNING – "*Consolidarea Capacităţilor Centrului Naţional pentru Protecţia Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova*". http://datepersonale.md/md/twinning/ anexa nr 11

Recomandat
Veronica MOCANU, dr., conf. univ.